

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/57/2024
Identifikačné číslo spisu:	1417205485
Dátum vydania rozhodnutia:	26.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1417205485.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťke: Ž. A., narodená XX. A. XXXX, naposledy bytom v K.L. - J. K., A. Z. XXXX/XX, zomrela XX. Q. XXXX, za účasti dedičov: 1/ T. A., narodený X. A. XXXX, bytom P. XXXX/XX, O., zastúpený advokátkou JUDr. Janou Polakovičovou, Studenohorská 42, Bratislava, 2/ B. L., narodená XX. Y. XXXX, bytom A. Z. XXXX/XX, K. - J.Á. K., zastúpená Advokátskou kanceláriou Jakubčová a partneri, s.r.o., Rajská 7687/7, Bratislava, IČO: 50 046 594, o dodatočné prejednanie dedičstva, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV (pôvodne Okresný súd Bratislava IV) pod sp. zn. 65D/359/2017, Dnot 7/2021, o dovolaní dediča 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. augusta 2023 sp. zn. 10CoD/4/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiadnemu z účastníkov konania nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením určil všeobecnú hodnotu majetku poručiťky vo výške 270.000 eur, ktorá pozostáva z nehnuteľnosti v okrese Bratislava IV, obec K. - m. č. J. K., katastrálne územie J.I. K., zapísaná na LV č. XXXX, v podiele 1/1: byt č. X, I. p., vchod: A. Z. XX, bytový dom súpisné číslo XXXX, ktorý je postavený na parcele č. XXXX/XXX; podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve vo veľkosti 18638/138860; spoluvlastnícky podiel k pozemku parcely registra „C“, evidovaný na katastrálnej mape: parcelné č. XXXX/XXX o výmere 593 m², zastavaná plocha a nádvorie vo veľkosti podielu 18638/138860; nebytový priestor č. XX (garáž), suterén, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve vo veľkosti 1800/138860; spoluvlastnícky podiel k pozemku parcely registra „C“, evidovaný na katastrálnej mape: parcelné č. XXXX/XXX o výmere 593 m², zastavaná plocha a nádvorie vo veľkosti podielu 1800/138860; v hodnote 270.000 eur, výšku dlhov poručiťky, ktorými sú náklady spojené s pohrebom poručiťky hradené synom poručiťky T. A. vo výške 1.057,77 eura a čistú hodnotu dedičstva v sume 268.942,23 eura (výrok I.) a dedičstvo vyporiadal tak, že nehnuteľnosti špecifikované v prvom výroku nadobúdajú dedičia 1/ a 2/ (T. A., syn poručiťky a B. L., dcéra poručiťky) každý v podiele 1 s tým, že dedičia zodpovedajú do výšky ceny nadobudnutého dedičstva

za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťky. Súd prvej inštancie zároveň určil notárke - poverenej súdnej komisárke JUDr. Márii Šimkovej, so sídlom Notárskeho úradu na adrese Bratislava, Brižitská 4, odmenu a náhradu hotových výdavkov, vrátane DPH, spolu v sume 1.664,64 eura, a dedičom 1/, 2/ uložil povinnosť zaplatiť sumu 832,32 eura (každý z dedičov sumu 832,32 eura) v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia v hotovosti do pokladne notára JUDr. Márie Šimkovej (výrok III.) a štvrtým výrokom určil, že dedičia nemajú nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto uzneseniu, čo do výroku, ktorým súd prvej inštancie vyporiadal dedičstvo dedičov 1/ a 2/ (výrok II. napadnutého uznesenia) podal dedič 1/ odvolanie.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“) uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým vyporiadal dedičstvo dedičov 1/ a 2/ po poručiťke Ž. A.T., zomrelej XX. Q. XXXX potvrdil.

3.1. Odvolací súd uviedol, že ťažiskom argumentácie dediča 1/ v podanom odvolaní, ktorá je identická s dôvodmi jeho návrhu na prejednanie novoobjaveného majetku poručiťky, je námietka, že súdny komisár pri svojom rozhodovaní nerešpektoval vôľu poručiťky, ktorú prejavila uzavretím kúpnej zmluvy s ním dňa 4. apríla 2012 a ktorou previedla svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom dedičstva s tým, že povinnosťou súdneho komisára bolo odkázať dedičov na podanie žaloby o určenie spornej skutočnosti, ktorou je existencia platnej a účinnej kúpnej zmluvy, ktorú s poručiťkou uzavrel dňa 4. apríla 2012.

3.2. Poručiťka Ž. A. zomrela dňa XX. Q. XXXX a dedičské konanie po nej ako poručiťke bolo vedené na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 65D/350/2012 (súdny komisár JUDr. Mária Szabová) a nakoľko dedič 1/ na predbežnom vyšetrení uviedol, že poručiťka žiadny hnutel'ný ani nehnuteľný majetok nezanechala, uznesením zo dňa 28. júna 2012, č. k. 65D/350/2012 - 20, Dnot 39/2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 6. júla 2012, konanie zastavil, rozhodol o odmene súdneho komisára a trovách konania. Z obsahu tohto spisu vyplýva, že napriek tomu, že dedič 1/ oznámil existenciu aj dedičky 2/, súdny komisár s dedičkou 2/ B. L. nekonal a dokonca jej nedoručil ani rozhodnutie, ktorým dedičské konanie zastavil, keď k doručeniu tohto uznesenia došlo až na základe intervencie dedičky 2/, ktorá podaním 13. septembra 2012 túto skutočnosť namietla.

3.3. Z obsahu spisu ďalej vyplynulo, že Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 6. februára 2017, č. k. 22C/391/2013 - 231, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11. apríla 2017 (dedič 1/ proti tomuto rozsudku odvolanie nepodal) vyhovel žalobe dedičky 2/, ktorou sa domáhala určenia, že nehnuteľnosti špecifikované vo výroku I. napadnutého uznesenia, patria do dedičstva po poručiťke, matke dedičov 1/ a 2/, keď dospel k záveru, že nakoľko rozhodnutie o povolení vkladu do katastra nehnuteľností nenadobudlo právoplatnosť za života poručiťky a návrh na vklad do príslušného katastra dedič 1/ podal deň po smrti poručiťky, boli v čase smrti v jej vlastníctve a patria do dedičstva po nej, z dôvodu ktorého sa nezaoberal otázkou platnosti alebo neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy, nakoľko to pre rozhodnutie o určovacej žalobe potrebné nebolo.

3.4. Dedič 1/ v priebehu celého konania o dedičstve po poručiťke dôvodil, poukazujúc aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/184/2005, 5Cdo/153/2009, 3Cdo/196/2005, 8Sžo/41/2008, 1Sžr/15/2012 tým, že s rozhodnutím Správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zákon nespája vznik účinnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci, nakoľko v súlade s ust. § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinky vkladu spočívajú v nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, t. j. vo vecno-právnych následkoch a nie v obligačno-právnych následkoch zmluvy, ktoré nastali platným prijatím návrhu na uzavretie zmluvy, a preto je obsah zmluvy záväzný aj pre dedičov zomrelého účastníka zmluvy (poručiťka), ktorí vstupujú do jeho práv a záväzkov z občianskoprávneho vzťahu, ktorý vznikol na základe zhodných prejavov vôle účastníkov, ešte pred vznikom vecno-právnych účinkov účinnej zmluvy.

3.5. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 19. júna 2018 pred notárskym úradom notárky JUDr. Agáty Wiegerovej ako súdnej komisárky vyplýva, že nakoľko dedič 1/ žiadal v súlade s ust. § 193 ods. 1 C. m. p. ukončiť účasť dedičky 2/ v konaní o dedičstve, uznesením zo dňa 22. júna 2018, č. k. 65D/359/2017 - 54, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10. augusta 2018, konanie o dedičstve prerušil a dediča 1/ odkázal na podanie žaloby, ktorou sa bude domáhať ukončenia účasti dedičky 2/ v konaní o dedičstve.

3.6. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 26. júla 2019, č. k. 9C/44/2018 - 141 žalobu dediča

1/ ako žalobcu zamietol a rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. júla 2020, č. k. 6Co/95/2020 - 241, nadobudol právoplatnosť dňa 2. októbra 2020. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva procesná neprípustnosť žaloby, na podanie ktorej bol dedič 1/ odkázaný dedičským súdom, nakoľko otázku účasti dedičov v dedičskom konaní je povinný vyriešiť si dedičský súd sám a keďže dedička 2/ ako žalovaná v tomto konaní nie je dedičsky nespôsobilá a vo vzťahu k nej neexistuje ani platná listina o vydedení spísaná poručiťkou, popieranie jej právneho statusu dedičky nemá oporu v hmotnom práve a nič na tom nemení ani uzavretie kúpnej zmluvy medzi poručiťkou a dedičom 1/ ako žalobcom za jej života, ktorou previedla svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na dediča 1/, resp. žalobcu, a ktoré sú predmetom dedičstva, keď rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 6. februára 2017, č. k. 22C/391/2013 - 231 bolo právoplatne určené, že tieto nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťke Ž. A..

3.7. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou dediča 1/, že pri scudzovacej zmluve, ktorou sa prevádza vlastnícke právo k nehnuteľnej veci je obsah takejto zmluvy pre jej účastníkov záväzný okamihom jej uzatvorenia (tzv. obliagačnoprávne účinky) a prevodca (poručiťka) a nadobúdateľ (dedič 1/) ako účastníci scudzovacej zmluvy sú prejavmi svojej vôle „stelesnenej“ v obsahu scudzovacej zmluvy viazaní, ako aj s tvrdením, že právoplatným rozhodnutím okresného úradu, katastrálny odbor o vklade vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra sa zakladajú vecnoprávne účinky scudzovacej zmluvy, pričom týmto právoplatným rozhodnutím okresného úradu sa konštituuje vlastnícke právo k scudzovanej nehnuteľnosti z prevodcu na nadobúdateľa (tzv. intabulácia). Platne uzatvorená scudzovacia zmluva predstavuje právny nadobúdaci titul a zápis do katastra nehnuteľností formu vkladu „stelesňuje“ modus, ktorého právne účinky spôsobujú vznik vlastníckeho práva nadobúdateľa k scudzovanej nehnuteľnosti. Na základe právoplatného rozhodnutia okresného úradu o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, nastávajú právne účinky vkladu, vznik vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zo strany nadobúdateľa, a to dňom, kedy bolo rozhodnutie o povolení vkladu vydané. Konštitutívne účinky týkajúce sa scudzovacej zmluvy nastávajú okamihom právoplatnosti rozhodnutia okresného úradu, katastrálny odbor o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech nadobúdateľa.

3.8. Odvolací súd zdôraznil, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 22C/391/2013 však bola právoplatne vyriešená otázka, či nehnuteľnosti boli v deň smrti prevodcu - poručiťky v jej výlučnom vlastníctve, a to tak, že patria do dedičstva po poručiťke, a preto sa stali súčasťou aktív v dedičskom konaní po poručiťke a okamihom smrti prevodcu prešli na dedičov 1/ a 2/ dedičské aktíva a dedičské pasíva.

3.9. V súdnom konaní, ktoré inicioval dedič 1/ bol zároveň vyriešený aj okruh dedičov po poručiťke, a to právoplatným rozsudkom, nakoľko dedič 1/ účasti dedičky 2/ namietol, a preto dedičia od smrti poručiťky až do prejednávania dedičstva mali postavenie podielových spoluvlastníkov a až právoplatným skončením dedičského konania je vyriešená otázka, kto, resp. v akom podiele v skutočnosti dedičstvo nadobudol. Je nesporné, že ak dedičia neuzatvorili dedičskú dohodu o vyporiadaní dedičstva, zákon nepripúšťa, aby vyporiadanie dedičstva vykonal súd autoritatívnym rozhodnutím. V uznesení o dedičstve súd v tomto prípade potvrdil nadobudnutie dedičstva po poručiťke podľa dedičských podielov tak, ako vyplývajú z dedenia zo zákona, zo závetu, alebo z oboch týchto spôsobov. V posudzovanej veci dedičia dohodu o vyporiadaní dedičstva neuzavreli, a preto bol postup súdneho komisára správny, keď do aktív poručiťky zaradil aj nehnuteľnosť a nadobudnutie dedičstva potvrdil podľa zákonných podielov oboch dedičov, nakoľko v súdnom konaní bolo právoplatným rozhodnutím určené, že sporná nehnuteľnosť do dedičstva po poručiťke patrí.

4. K tvrdeniu dediča 1/ v podanom odvolaní, že rozhodnutie súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uviedol, že považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

4.1. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením dediča 1/ v podanom odvolaní, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď napadnutým uznesením rozhodol dňa 19. júna 2018 bez toho, aby si počkal na vyjadrenie dedičov, či k dohode došlo, nakoľko z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 19. júna 2018 vyplýva, že návrh dedičskej dohody právny zástupca dedičky 2/ v lehote stanovenej na pojednávaní dňa 17. apríla 2018 nedoručil, ale zároveň, že samotný dedič 1/ vyslovil názor, že k uzavretiu dedičskej dohody zrejme nedôjde, a preto túto námietku dediča 1/ posúdil ako právne

irelevantnú.

4.2. K námietke dediča 1/ argumentujúceho, že súd prvej inštalácie bol povinný riadiť sa ust. § 194 ods. 1 C. m. p. (ak rozhodnutie sporu o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby určenie spornej skutočnosti uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu, ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac), je nutné uviesť, že z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 17. apríla 2018 vyplýva, že súdny komisár po otvorení pojednávania, riadnom poučení účastníkov, ustálení okruhu dedičov, vykonanom súpise majetku a dlhov dedičstva a určení všeobecnej ceny majetku, výšky dlhov a čistej hodnoty dedičstva, sa obaja dedičia na výzvu súdneho komisára k doplneniu vykonaného súpisu majetku a dlhov poručiťky vyjadrili tak, že nemajú žiadne ďalšie návrhy na doplnenie a súpis považujú za úplný a správny, z dôvodu ktorého aj túto námietku dediča 1/ vyhodnotil odvolací súd ako právne bezvýznamnú, keďže v priebehu dedičského konania ani jeden z dedičov nepoukázal na rozhodnú, resp. spornú skutočnosť, z ktorej by bolo možné usúdiť, že si uplatňujú rozporné dedičské práva. Odvolací súd dodal, že súdny komisár v zmysle ust. § 194 ods. 1 CMP, procesne postupuje vtedy, keďže v dedičskom konaní nemá z procesného hľadiska možnosť objasňovať sporné skutočnosti, ak vznikne spor o dedičské právo, ktoré sa mu nepodarilo vyriešiť dohodou. V tomto konaní však spor o dedičské právo nevznikol, a preto neexistoval dôvod na odkázanie niektorého z účastníkov, aby si svoje právo uplatnil žalobou.

5. Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal dovolanie dedič 1/. Dovolanie podal z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Poukázal tiež na to, že rozdielne rozhodujú nielen odvolací súd, ale aj iné súdy a súdni komisári. Namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, pretože súd nevyslovil žiadny právny názor, nevysporiadal sa so žiadnou námietkou dovolateľa, stotožnil sa s tvrdeniami dedičky 2/.

5.1. Odvolací súd napriek tomu, že v bode 18. odôvodnenia uviedol, že sa stotožnil s jeho argumentáciou, že účastníci scudzovacej veci sú viazaní prejavmi vôle ako aj s argumentom, že právoplatným rozhodnutím katastra nehnuteľností o vklade vlastníckeho práva k nehnuteľnosti sa zakladajú vecnoprávne účinky zmluvy, pričom obligačné účinky vznikli podpisom zmluvy, nijakým spôsobom nezdôvodnil prečo v tomto prípade rozhodol opačne. Uviedol tiež, že platne uzavretá scudzovacia zmluva predstavuje právny nadobúdaci titul a zápis do katastra spôsobuje vznik vlastníckeho práva. V jeho prípade je táto zmluva v katastri založená, nikto jej platnosť nenapadol a preto súd v dedičskom konaní nemôže jej existenciu opomenúť. Zmluvou vznikla povinnosť kupujúceho zaplatiť kúpnu cenu a predávajúcej vznikla povinnosť vlastnícke právo previesť na kupujúceho. Keďže v tomto prípade predávajúcou je poručiťka, prešla povinnosť previesť vlastnícke právo na dedičov.

5.2. Nepochopiteľné je konštatovanie odvolacieho súdu, že o okruhu dedičov bolo rozhodnuté v konaní 22C/391/2013 zo dňa 6. februára 2017. V tejto súvislosti poukázal na výrok z tohto rozhodnutia, pričom výrok rozhodnutia neobsahuje rozhodnutie o okruhu dedičov, ale ide právoplatné rozhodnutie o otázke, že nehnuteľnosti patria do dedičstva. Ide o rozhodnutie o okruhu majetku - aktív a o okruhu pasív a okruhu dedičov v ňom rozhodnuté nie je, pretože to nebolo predmetom konania. Pri rozhodovaní o dedičstve súdny komisár mal zobrať do úvahy okrem aktív aj pasíva - záväzkov poručiťky voči kupujúcemu a previesť na neho nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy a ktoré v dedičskom konaní museli byť zohľadnené a prejsť na dedičov. Keďže súdny komisár pasíva nezobral do úvahy, nerozhodol o celom okruhu dedičstva a rozhodnutie nemôže byť zákonné. Súdny komisár, resp. odvolací súd mal stanoviť ako treba s týmto záväzkom v dedičskom konaní naložiť. Pokiaľ existuje právny úkon na základe, ktorého počas života poručiťky nastali obligačné následky, avšak z dôvodu smrti vecnoprávne následky právneho úkonu nenastali, je tento právny úkon potrebné rešpektovať aj notárom v dedičskom konaní. Vecnoprávne následky zmluvy nastanú po tom ako v dedičskom konaní bude rešpektovaná platná zmluva a o tejto skutočnosti bude informovaný katastrálny orgán. O tom, že treba rešpektovať aj existenciu pasív v dedičskom konaní dedič 1/ predložil na podporu svojho stanoviska dve rozhodnutia o dedičstve vydané Okresným súdom Nitra sp. zn. 16D/214/2019 Dnot 186/2019 a 28D/503/2009, Dnot 136/2009, ale najmä poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 8Sžo/41/2008, 2Cdo/184/2005, 5Cdo/153/2009, 3Cdo/196/2005, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžr/15/2012 a na literatúru vo veciach dedičského práva.

5.3. Súdny komisár v dedičskom konaní preto musí rešpektovať vôľu poručiteľa rovnako ako to, že dedičia vstupujú do práv a povinností poručiteľa. Kúpna zmluva medzi poručiteľkou a dedičom 1/ ako kupujúcim bola podpísaná 4. apríla 2012, je platná, účinná a záväzná. Jej platnosť do dnešného dňa nikto nespochybnil a preto povinnosti poručiteľky z nej vyplývajúce prechádzajú na dedičov. Vzhľadom na to ako sa jej dcéra B. L. k nej správala, poručiteľka nechcela, aby ona alebo jej deti niečo po nej zdedili. Z uvedeného vyplýva, že nie je žiadny dôvod na spochybnenie platnosti kúpnej zmluvy, čo napokon ani nikto neurobil. Vôľa poručiteľky musí byť v dedičskom konaní rešpektovaná, v opačnom prípade je nutné zdôvodniť, prečo platný právny úkon nie je relevantný. V neposlednom rade dovolateľ namietal aj nevykonateľnosť uznesenia súdneho komisára, ktorým sa ani odvolací súd nezaoberal.

5.4. Na základe uvedeného, z dôvodu viazanosti dedičov vôľou poručiteľa navrhoval, aby uznesenie odvolacieho súdu dovolací súd zrušil, alternatívne, aby zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil odvolaciemu, resp. prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Alternatívne navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako aj krajského súdu zmenil tak, že potvrdí nadobudnutie dedičstva dedičovi 1/.

6. K dovolaniu podala vyjadrenie dedička 2/, mala za to, že dovolanie dediča 1/ nie je prípustné z dôvodu, že neobsahuje základné náležitosti stanovené CSP. Podľa dovolateľa mal odvolací súd dospieť k nesprávnym skutkovým zisteniam z dôvodu nevykonania dôkazu - kúpnej zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnostiam a z tohto dôvodu vec nesprávne právne posúdil. Poukázala na ustanovenie § 442 CSP, podľa ktorého platí, že dovolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd. Zdôraznila, že ak v dovolaní vymedzená otázka nie je právnou otázkou, ale predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania. V ďalšej časti dovolania dovolateľ namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, pričom uviedla, že s touto argumentáciou nesúhlasí, keďže bod 19. uznesenia jasne uvádza, že otázka či predmetná nehnuteľnosť bola v čase smrti poručiteľky v jej výlučnom vlastníctve, a teda či je táto nehnuteľnosť predmetom dedičstva po poručiteľke už bola právoplatne vyriešená. Tento dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 CSP dovolateľ vo svojom dovolaní ani neuvádza. Otázku okruhu dedičov považuje v súvislosti s týmto konaním za irelevantnú, keďže okruh dedičov bol právoplatne ukončený v konaní pod sp.zn. 9C/44/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. júla 2020 sp.zn. 6Co/95/2020. Zároveň poukázala na bezpredmetnosť riešenia predmetnej otázky a to vzhľadom na to, že ide opätovne o skutkovú otázku. Ani tvrdenia dovolateľa o potrebe posudzovať aj pasíva - záväzok poručiteľky voči kupujúcemu previesť na neho vlastnícke právo z uzavretej zmluvy sa opätovne týkajú skutkového posúdenia veci.

6.1. Judikatúra, ktorú dovolateľ uviedol v dovolaní uvádzala, že všetky uvedené rozhodnutia sa týkajú otázky rešpektovania existencie pasív v dedičskom konaní v súvislosti s ich nezarađením do dedičského konania. Táto otázka sa týka skutkového posúdenia veci a nie je pre účely dovolacieho konania relevantná. V zmysle uvedeného mala za to, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pričom si zároveň uplatnila aj náhradu trov dovolacieho konania.

6.2. K vyjadreniu dedičky 2/ dovolateľ zaslal písomné stanovisko. Zotrval na podanom dovolaní, opätovne poukázal na špecifikované rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Zdôraznil, že pri rozhodovaní o dedičstve súdny komisár ako aj odvolací súd mal zobrať do úvahy okrem aktív aj pasíva - záväzok poručiteľky voči kupujúcemu previesť na neho nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy a ktoré v dedičskom konaní museli byť zohľadnené a prejsť na dedičov.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

7.1. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (por. 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021).

7.2 Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na

opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (por. 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021).

7.3. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je skôr reštriktívny výklad (por. 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021).

7.4. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 ods. 1 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania.

7.5. Vyššie naznačenej mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolateľ podal dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V dovolaní poukazoval na to, že zmluvou vznikla povinnosť kupujúceho zaplatiť kúpnu cenu a predávajúcej vznikla povinnosť vlastnícke právo previesť na kupujúceho. Keďže v tomto prípade z predávajúcej - poručiťky prešla povinnosť previesť vlastnícke právo na dedičov, táto povinnosť nezanikla, existovala aj v čase smrti poručiťky a súdny komisár mal na ňu prihliadať. Pri rozhodovaní o dedičstve súdny komisár ako aj odvolací súd mali zobrať do úvahy okrem aktív o ktorých rozhodol súd v konaní sp. zn. 22Co/391/2013 aj pasíva - záväzok poručiťky voči kupujúcemu previesť na neho nehnuteľnosť, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy a ktoré v dedičskom konaní museli byť zohľadnené. Súdny komisár, resp. odvolací súd mal stanoviť ako treba s týmto záväzkom v dedičskom konaní naložiť. Podľa názoru dovolateľa pokiaľ existuje právny úkon na základe ktorého počas života poručiťky nastali obligačné následky, avšak z dôvodu smrti vecnoprávne následky právneho úkonu nenastali, je tento právny úkon povinný rešpektovať aj notár v dedičskom konaní a vecnoprávne následky zmluvy nastanú po tom ako v dedičskom konaní bude rešpektovaná platná zmluva a o tejto skutočnosti bude informovaný katastrálny orgán. V tomto smere dovolateľ poukázal na dve rozhodnutia okresného súdu a aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a to sp. zn. 8Sžo/41/2008, 2Cdo/184/2005, 5Cdo/153/2009, 3Cdo/196/2005 a 1Sžr/15/2012 ako aj na literatúru - judikatura vo veciach dedičského práva - Edmund Horváth, vydavateľ Walters Kluwer, rok 2014 str. 60.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9.1. V zmysle § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa § 432 ods. 2 CSP sa dovolací dôvod vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia, pričom právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej

zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

9.2. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

9.3. V prejednávanej veci dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodil (výslovne aj označil) z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. K tomu dovolací súd uvádza nasledovné:

9.4. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický odklon jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétného stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (k tomu pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017; podobne tiež napr. 4Cdo/95/2017 a 7Cdo/140/2017).

9.5. Zhrnúc vyššie uvedené, z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je relevantná len taká otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky nižšie uvedené znaky: a/ musí ísť o otázku riešenú odvolacím súdom, ktorá je buď hmotnoprávneho alebo procesnoprávneho charakteru, b/ spôsob jej vyriešenia odvolacím súdom zakladá "odklon" od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ odvolací súd na jej riešení založil svoje rozhodnutie, d/ uvedená otázka musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, e/ vždy musí ísť o otázku právnu, nie skutkovú; ak niektorý z týchto znakov chýba, dovolanie nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP prípustné (k tomu pozri R 1/2018).

10. Dovolací súd uvádza, že z obsahu spisového materiálu zistil, že Okresný súd Bratislava IV prostredníctvom súdnej komisárky JUDr. Márie Šimkovej, rozhodol uznesením tak že , I. určil: 1.všeobecnú hodnotu majetku poručiťky 270.000 eur, ktorý pozostáva:

Nehnuteľnosti v okrese Bratislava IV, obec K.-m.č. J. K., katastrálne územie J. K., zapísané na LV č. XXXX, v podiele 1/1: - byt č. X , 1.p., vchod: A. Z.Š. XX, bytový dom súpisné č. XXXX, ktorý je postavený na parcele č. XXXX/XXX; - podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve vo veľkosti 18638/138860; - spoluvlastnícky podiel k pozemku PARCELY registra „C“ evidované na katastrálnej mape: parcelné č. XXXX/XXX, o výmere 593 m², zastavaná plocha a nádvorie vo veľkosti podielu 18638/138860; nebytový priestor č. XX (garáž), suterén, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve vo veľkosti 1800/138860; - spoluvlastnícky podiel k pozemku PARCELY registra „C“ evidované na katastrálnej mape: parcelné č. XXXX/XXX, o výmere 593 m², zastavaná plocha a nádvorie vo veľkosti podielu 1800/138860; v hodnote vo výške 270.000, eur 2. výšku dlhov poručiťky, ktorými sú náklady spojené s pohrebom poručiťky hradené synom poručiťky T. A., vo výške 1.057,77 eura, 3. čistú hodnotu dedičstva: 268.942,23 eura, a dedičstvo vyporiadal tak, že nehnuteľnosti špecifikované v prvom výroku nadobúdajú dedičia 1/ a 2/ (T. A., syn poručiťky a B. L., dcéra poručiťky) každý v podiele 1 s tým, že dedičia zodpovedajú do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťky.

10.1. V posudzovanej veci možno zovšeobecnením dospieť k záveru, o vymedzení právnej otázky dovolateľom, či dedičia ako právni nástupcovia poručiťky sú viazaní prejavom jej vôle v kúpnej zmluve

o prevode nehnuteľnosti spísanej za života poručiťky a aké následky vo vzťahu k výsledku dodatočného dedičského konania táto viazanosť bude mať vo vzťahu k vlastníckemu právu k nehnuteľnostiam.

10.2. Dovolací súd konštatuje, že z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením uznesenia súdu prvej inštancie vyplýva, že od vyriešenia uvedenej právnej otázky nezáviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Napriek tomu uvádza nasledovné:

10.3. V posudzovanej veci predmetom konania bolo dodatočné prejednanie dedičstva po poručiťke Ž. A.T., zomrelej XX. Q. XXXX, pričom pôvodné dedičské konanie po uvedenej poručiťke bolo zastavené pre nemajetnosť. Na základe žiadosti dediča 1/ ako syna poručiťky o prejednanie novoobjaveného majetku notárka ako súdna komisárka konala a rozhodovala vo veci dodatočného prejednávania dedičstva po uvedenej poručiťke. V bode 14. odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu bolo uvedené, že z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 6. februára 2017 č.k. 22C/391/2013 - 231, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11. apríla 2017 (dedič 1/ proti tomuto rozsudku odvolanie nepodal) vyhovel žalobe dedičky 2/, ktorou sa domáhala určenia, že nehnuteľnosti špecifikované vo výroku I. napadnutého uznesenia, patria do dedičstva po poručiťke, matke dedičov 1/ a 2/, keď dospel k záveru, že nakoľko rozhodnutie o povolení vkladu do katastra nehnuteľností nenadobudlo právoplatnosť za života poručiťky a návrh na vklad do príslušného katastra dedič 1/ podal deň po smrti poručiťky, boli v čase smrti v jej vlastníctve a patria do dedičstva po nej, z dôvodu, ktorého sa nezaoberal otázkou platnosti alebo neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy, nakoľko to pre rozhodnutie o určovacej žalobe potrebné nebolo. V bode 19. odvolací súd zároveň uviedol, že v konaní pred Okresným súdom Bratislava IV pod sp.zn. 22C/391/2013 však bola právoplatne vyriešená otázka, či nehnuteľnosti boli v deň smrti prevodcu - poručiťky v jej výlučnom vlastníctve a to tak, že patria do dedičstva po poručiťke, a preto sa stali súčasťou aktív v dedičskom konaní po poručiťke a okamihom smrti prevodcu prešli na dedičov 1/ a 2/ dedičské aktíva a dedičské pasíva.

10.4. V bode 22. odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že postup súdneho komisára v posudzovanej veci bol správny, keďže dedičia dohodu o vyporiadaní dedičstva neuzavreli, keď do aktív poručiťky zaradil aj nehnuteľnosť a nadobudnutie dedičstva potvrdil podľa zákonných podielov oboch dedičov, nakoľko v súdnom konaní bolo právoplatne rozhodnutím určené, že sporná nehnuteľnosť do dedičstva patrí.

10.5. Podľa § 198 ods. 1 a 2 CMP, ak sú majetok alebo dlhy medzi účastníkmi sporné, obmedzí sa súd len na zistenie ich spornosti; pri výpočte čistej hodnoty dedičstva na ne neprihliada. Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak bolo o sporných skutočnostiach rozhodnuté právoplatným rozsudkom pred skončením konania o dedičstve.

11. V konaní o dodatočnom prejednaní dedičstva sa už nejednalo o spornosť majetku podľa § 198 ods. 1 CSP, pretože sporné tvrdenie dediča 1/ bolo vyvrátené právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 22C/391/2013 zo dňa 6. februára 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11. apríla 2017. Dovolací súd poukazuje na to, že proti predmetnému rozsudku dovolateľ ako dedič 1/ odvolanie nepodal. To znamená, že nastolenou právnou otázkou sa už v tomto konaní v rámci dodatočného konania o dedičstve nebolo potrebné zaoberať a preto nemohlo ísť o odklon v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP v spomínaných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR (viď bod 9. odôvodnenia tohto rozhodnutia), pričom v tomto smere sa s právnym názorom z nich vyplývajúcich (viď bod 18. odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu) stotožnil aj odvolací súd.

11.1. Odvolací súd v bode 25. svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že v danom prípade z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 17. apríla 2018 vyplýva, že súdny komisár po otvorení pojednávania, riadnom poučení účastníkov, ustálení okruhu dedičov, vykonanom súpise majetku a dlhov dedičstva a určení všeobecnej ceny majetku, výšky dlhov a čistej hodnoty dedičstva, sa obaja dedičia na výzvu súdneho komisára k doplneniu vykonaného súpisu majetku a dlhov poručiťky vyjadrili tak, že nemajú žiadne ďalšie návrhy na doplnenie a súpis považujú za úplný a správny, z dôvodu, ktorého aj túto námietku dediča 1/ vyhodnotil odvolací súd ako právne bezvýznamnú, pretože v priebehu dedičského konania ani jeden z dedičov nepoukázal na spornú skutočnosť, z ktorej by bolo možno usúdiť, že si uplatňujú sporné dedičské práva. V bode 26. tiež uviedol, že súdny komisár podľa § 194 ods. 1 CMP procesne postupuje vtedy, keď v dedičskom konaní nemá z procesného hľadiska možnosť objasňovať sporné skutočnosti, ak vznikne spor o dedičské právo, ktoré sa mu nepodarilo vyriešiť dohodou. V tomto prípade spor o dedičské právo nevznikol a preto neexistoval dôvod na odkázanie niektorého z účastníkov, aby svoje

právo uplatnili žalobou.

11.2. Najvyšší súd Slovenskej republiky má za to, že je potrebné poukázať v uvedených súvislostiach aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo 16. decembra 2010 sp. zn. 3Cdo/154/2010 (ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 32/2011) a tiež na rozhodnutie z 11. augusta 2011 sp. zn. 3Cdo/29/2010 z ktorých vyplýva, že súdna prax akceptuje žaloby, ktorými sa dedič domáha určenia, že tá - ktorá vec patrí do dedičstva po poručiťovi. V konaní o takých žalobách ide o posúdenie, či poručiť bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Požadované určenie sa tu vzťahuje ku dňu smrti poručiťa a okolnosti, ktoré nastali po tomto dni, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. V súlade s touto rozhodovacou praxou sú aj novšie rozhodnutia dovolacieho súdu (por. napr. 1Cdo/207/2018, 6Cdo/90/2019).

11.3. Vyššie uvedená rozhodovacia prax najvyššieho súdu vychádza zo všeobecného záveru, že dedenie predstavuje všeobecný prechod práv a povinností po zomretej osobe na iný subjekt okrem prípadov, o ktorých zákon ustanovuje inak; dedičstvo sa nadobúda okamihom poručiťovej smrti. Rozhodujúcou právnou skutočnosťou je teda okamih smrti poručiťa, a preto tak ako dedičské konanie, rovnako aj sporové konanie o určenie, či vec patrí do dedičstva po poručiťovi, posudzuje otázku existencie majetku poručiťa k okamihu jeho smrti. Predmetom dedičského konania je výlučne majetok patriaci poručiťovi ku dňu jeho smrti. Ak teda súd v sporovom konaní rozhodne, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiťovi, ipso facto i ipso iure tým rozhodne, že toto určenie vlastníctva sa vzťahuje k okamihu smrti poručiťa a je podkladom pre dedičské konanie. Z početnej rozhodovacej praxe súdov všetkých inštancií je jednoznačne zrejmé, že vo výroku rozsudku súdy rozhodujú o tom, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiťovi, bez výslovného uvedenia, že je to ku dňu smrti poručiťa (bod 28. odôvodnenia rozhodnutia NS SR sp. zn. 9Cdo/116/2022).

Dovolanie vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP.

12. Dovolať sice dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP konkrétne neoznačil, ale z obsahu dovolania je zrejmé, že tento dovolací dôvod namieta, keď poukazuje na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, pretože odvolací súd nevyslovil žiadny právny názor, resp. nevysporiadal sa s odvolacou námietkou dediča 1/, že účastníci scudzovacej veci sú viazaní prejavmi vôle a že pokiaľ počas života poručiťa nastali obligačné následky, avšak z dôvodu smrti vecnoprávne následky právneho úkonu nenastali, je tento právny úkon povinný rešpektovať aj notár v dedičskom konaní a vecnoprávne následky zmluvy nastanú po tom ako v dedičskom konaní bude rešpektovaná platná zmluva a o tejto skutočnosti bude informovaný katastrálny orgán.

12.1. Dovolací súd už konštantne uvádza, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré porušenie tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odníma možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti, keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov, a teda sú svojvoľné a neudržateľné.

12.2. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého

rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9., 10., 9Cdo/248/2021) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

12.3. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že by odvolací súd svojím postupom založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP z dôvodu nedostatočne odôvodneného až nepreskúmateľného rozhodnutia. Uznesenie odvolacieho súdu bolo dostatočne zdôvodnené, tak ako už aj vyššie dovolací súd konštatoval. Dovolací súd zdôrazňuje že v bode 19. odvolací súd reagoval na nosnú námietku odvolateľa 1/ v odvolaní, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV. pod sp. zn. 22C/391/2013 však právoplatne bola vyriešená otázka, či nehnuteľnosti boli v deň smrti prevodcu - poručiťelky v jej výlučnom vlastníctve a to tak, že tieto patria do dedičstva po poručiťelke a preto sa stali súčasťou aktív v dedičskom konaní po poručiťelke a okamihom smrti prevodcu prešli na dedičov 1/ a 2/ dedičské aktíva a dedičské pasíva. Uvedené korešponduje s bodom 4. a bodom 5. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Z odôvodnenia rozhodnutí oboch súdov je v danom prípade dostatočne zrejmé, aký majetok bol predmetom dedičského konania, koho a prečo súdy určili za dediča po nebohej (viď výrok uznesenia súdu prvej inštancie v spojení aj s jeho odôvodnením a odôvodnením uznesenia odvolacieho súdu, a akým spôsobom boli určené dedičské podiely). V odôvodnení napadnutého uznesenia odvolací súd (rovnako tak súd prvej inštancie) citoval ustanovenia, ktoré v danej veci aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery.

12.4. Na základe uvedeného dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s uznesením súdu prvej inštancie nevykazuje nedostatky, ktoré by mali za následok vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolateľ preto neopodstatnene namietal existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP spočívajúcu v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

12.5. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, dovolanie v časti, v ktorej dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolací súd odmietol postupom podľa § 447 písm. f) CSP a dovolanie v časti namietanej vady podľa § 420 písm. f) CSP odmietol postupom podľa § 447 písm. c) CSP.

13. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 52 CMP a § 451 ods. 3 CSP.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.